

Til

Sysselmasteren på Svalbard

Høringsinnspill til Forslag om verneplan for nedre Adventdalen og Forskrift om nedre Adventdalen naturreservat på Svalbard

Vi som driver kommersielt med hundekjøring i Longyearbyen har vår hovedaktivitet i det området som nå foreslås vernet som naturreservat i forslag og forskrift av juni 2023:

[horingsdokument_verneplan-nedre-adventdalen.pdf \(sysselmasteren.no\)](#)

[horingsdokument_forskrift-nedre-adventdalen.pdf \(sysselmasteren.no\)](#)

Vi bruker veitraseene i Adventdalen aktivt gjennom hele sommer og høstsesongen fra ca. 15 mai til det blir nok snø i terrenget til å kjøre slede. Slededeføret kan komme så tidlig som november men også så sent som slutten av desember - noe vi erfarte sist vinter. Sesongen med hundekjøring på hjul er dermed lengre enn den på slede (7-8 måneder kontra 4-5 måneder). Å sikre fortsatt tilgang til veitrase-nettverket i Adventdalen med mulighet for bedre tilrettelegging/sikkerhet er derfor svært viktig for oss hundektører. Vi setter derfor pris på at Sysselmasteren fastslår følgende når det gjelder hundekjøring med vogn (se verneforslag side 18): *«Det er sommerferdsel som kan ha påvirkning på fugl i hekketiden, men siden denne ferdselen foregår på eksisterende veitraseer anses ikke dette å være i konflikt med hekkesuksessen til fugl i området».*

Videre verdsetter vi at Sysselmasteren har notert seg det gode planprogrammet for aktivitetstraseer i Adventdalen som LPO arkitekter har utarbeidet for Visit Svalbard i tett samarbeid med hundektørene (ref. Innspill til verneforslag for nedre Adventdalen fra Visit Svalbard, datert 02.10.2022; vedlegg 1). Målet med dette arbeidet var å konkretisere dagens trasebruk, samt presentere nye traseer med en utredelse slik at de kan hensyntas og innarbeides i verneplan for Nedre Adventdal, og i rulleringen av Arealplan for Longyearbyen. I dette arbeidet påpekes det at det er veldig viktig å tilrettelegge for gode, trygge snuplasser. For å snu et stort (langt) hundespenn, eller en rekke med hundespenn, uten å få krøll i linesettet, er det avgjørende å kunne ta en runde med en viss radius, og helst kjøre rundt et objekt eller lignende som gjør at hundene ikke kutter svingen. Så det er gledelig å se at snuplass i Endalen rundt Vinklestasjonen er tatt hensyn til og snuplassen ved gamle flyplassen i verneforslaget (jfr kart 8 og 9 i verneplanforslaget). I paragraf 7.2 (side 31 i verneforslaget) står det følgende: *«Verneforslaget åpner for enklere tilretteleggingstiltak, blant annet for å hindre slitasje, så lenge ikke naturmiljøet blir skadelidende. Dette vil være positivt for alle brukere av området, både lokalbefolkning og tilreisende. Aktuelle tiltak i selve naturreservatet vil blant annet kunne være sikring og merking av eksisterende veitraseer som i dag brukes til hundekjøring, naturfotografering o.l. Andre tiltak som vil kunne ha betydning for reiselivet er informasjonstiltak, tilrettelegging og samordning av aktivitet i – og rundt naturreservatet. Informasjon vil kunne styre ferdsel utenom sårbare områder, samtidig som det gir besøkende kunnskap om området og verdiene, noe som kan gi en bedre opplevelse. Ved innfallsporner kan det*

tilrettelegges for besøkende med parkering, informasjonstavler og lignende. Sysselmesteren vil koordinere tiltak i området, og være en viktig samarbeidspartner for reiselivsaktørene».

Når det gjelder ferdsel på barmark, derimot, så vil den foreslåtte paragraf 4; «Sykkel og andre hjulgående kjøretøy på barmark er forbudt», føre til begrensning av dagens hundekjøringsaktivitet på frossen mark. Adventdalen har en gjennomgående stor elv med mange mindre elveløp som stadig skifter retning avhengig av snøsmelting, temperatur og nedbør. Ferdsel på frossen elv/ elvekantene her har ubetydelig innvirkning på vegetasjon da dette området er preget av sand, grus og stein. Snøsmelting og vannføring forandrer dette naturmiljøet kontinuerlig i sommerhalvåret slik at vegetasjonen ikke klarer å slå rot her. Mulighet til å ferdes i og langs elvekanten i Adventdalen når det er frost i bakken og tørrlagt elv er svært kjærkommen og viktig for både private og kommersielle hundektører da dette begrenser bruk av den trafikkerte vei 400 som er en sikkerhetsrisiko for både menneske og hund (og bilist) når det blir glatt og mørkt utover høsten. Fuglelivet er på den tida borte. Kun rypa igjen, men den er som oftest å finne høyere opp i terrenget. Når det gjelder reinsdyr tar vi alltid hensyn til dem når vi kommer med hundespann slik vi også gjør når vi ferdes med hundeslede på snødekt mark. En annen trase av stor interesse for hundektører når det er frost i bakken er den som går langs Braatensletta (se kart under, figur 13 i vedlegg 1). Denne kan begrenses til å gå fra Rampe vest til flystripa. Ingen fysisk tilrettelegging trengs å gjøres for å ta i bruk denne traseen.

Figur 13 Kartutsnitt med arealplanen under viser dagens bruk i mørkegrønt og alternative nye traseer i lysegrønt.

Videre ønsker vi at det må spesifiseres at 5 m lang båndlengde ikke gjelder hundespann. For hundespann er lengden på spannet/trekklina foran vognen vesentlig lengre (for eksempel et hundespann på 8 hunder har som regel en trekklina som er 8-9 m lang). Vi foreslår følgende konkrete endringer (skrevet i rødt; tekst i kursiv opprinnelig tekst) når det gjelder paragraf 4:

§ 4. Ferdsel og sykling:

Sykkel og andre hjulgående kjøretøy på barmark er forbudt så fremt ikke ferdsel utføres på frossen grunn i elveløpene i Adventdalen.

For ferdsel med hund i verneområdet i perioden 15. mai – 15. august er det båndtvang med tillatt båndlengde på maksimalt 5 meter. For hundespann vil hoved-trekklina ikke ha en maksimumsgrense, men hver enkelthund skal ikke kunne bevege seg mer enn 5 m vinkelrett fra hoved-trekklina.

Når det gjelder traseer anbefaler vi at eksisterende veitraseer blir bevart, og at det fortsatt vil være mulig å kjøre ut på elva i Adventdalen med hundespann foran vogn på hjul (umotorisert) når marken

er frossen ut fra Byhundegården, Nordlysstasjonen og Map stasjon, som alle ligger et steinkast fra elveløpene i Adventdalen. Ferdsel på frossen mark her vil ha svært begrenset innvirkning på vegetasjon/naturmiljø pga av kort strekning kombinert med lite vegetasjon. Noe som også er spesifisert i forslag til verneplan, side 12: *Det har blitt dannet noe tråkk over korte strekninger nærmest bilvegen i Adventdalen, men tatt i betraktning det sannsynligvis høye antallet gående her, er det påfallende lite stidannelse i området. Dette er et eksempel på at vegetasjonen/plantene i utgangspunktet tåler en del tråkk.*

Naturreservat

Hundekjøring som aktivitet/rekreasjon er veldig populært på Svalbard, både privat og kommersielt, og er en av få helårlige næringer innen turistvirksomheten. Dette gir en høy prosentandel faste helårlige stillinger i hundenæringen siden det kjøres hund alle sesonger – året rundt, og hundene må ha daglig stell og trening. I tillegg er denne aktiviteten umotorisert og bynær som støtter oppunder Svalbardmeldingen og den nye bærekraftige masterplanen til Visit Svalbard. Utdannelse i hundekjøring utøves også – som kurs for lokale barn og som egen hundekjørerlinje på Svalbard Folkehøyskole.

Vi er positive til vern av Adventdalen da vi ønsker at være gjester skal oppleve tundralandskapet og dyrelivet der, men vi stiller oss bak høringsuttalelsen til Visit Svalbard som er kritiske til at det strengeste vernet velges nemlig «Naturreservat». Dette vil ha store konsekvenser for samfunnsmessige forhold. Vi mener derfor at naturmiljømessige og samfunnsmessige forhold bør sees i sammenheng og ikke vurderes separat, spesielt ikke nå som Svalbard/Longyearbyen er i en stor omstilling til det grønne skiftet når det gjelder energi og næringslivet generelt, inkludert turismen. Vi er derfor uenige i Sysselmesterens vedtatte fremgangsmåte (se side 30 i verneforslaget) *«For øvrig vil en samlet vurdering av de økonomiske og samfunnsmessige forhold bli gjort etter at høringen er avsluttet. Det er her derfor viktig å understreke at de berørte partene i høringen påpeker hvilke konkrete konsekvenser vernet vil medføre for den enkelte».*

Sysselmesteren påpeker i sitt foreslåtte verneforslag at store deler av verneområdet er allerede godt vernet da det er omfattet av KNF-formål i dagens arealplan, som allerede begrenser og hindrer nyetableringer eller utvidelser av eksisterende bygninger og installasjoner. Vi mener derfor at en grundig utredning av også de samfunnsmessige konsekvensene må gjøres før det kan vedtas hvilket vern Nedre Adventdalen skal få.

Hvis det innføres naturreservat vil vi på det sterkeste anbefale å flytte den sørlige grensen av det foreslåtte verneområdet ytterligere nordover så skille går på nordsiden av Adventelva gjennom hele dalføret kombinert med biotop-vern for de områder som er særs viktig for fugl. Dette ser vi som en smidig løsning som er i mer harmoni med det vi tradisjonelt oppfatter med naturreservat, nemlig et område som er unikt og uberørt og som skal bevares slik fremover. En slik elvegrense gjør det også lettere for oss brukere å vite når vi krysser grensen til naturreservatet. Ved fugle-biotopene kan det med fordel settes informasjonsskilter som kombineres med *enkle tilretteleggingstiltak som stokker for avgrensning, for å hindre forstyrrelse av fuglelivet – lignende det som er gjort rundt ærfuglekolonien ved Byhundegården/Longyearbyen hundeklubb.*

Vi håper Sysselmesteren vil ta våre høringspunkter til etterretning i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Arctic Husky Travellers AS
Tommy Jordbrudal (daglig leder)
postboks 509
9171 Longyearbyen
post@huskytravellers.com

Greendog Svalbard
Martin Munk (daglig leder)
Bolterdalshaugen 1
9171 Longyearbyen
Martin@greendog.no

Basecamp Explorer
Renate Pedersen (daglig leder)
Postboks
9171 Longyearbyen
renate@basecampexplorer.com

Svalbard Husky
Mia Salte (daglig leder)
Vei 306-02
9170 Longyearbyen
mia@svalbardhusky.no